

**Program profilaktyczny
mający na celu udzielanie specjalistycznej pomocy
zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania
prawidłowych metod wychowawczych w stosunku
do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą
w rodzinie
w powiecie tomaszowskim
na lata 2021-2026**

Spis treści

Wstęp

- I. Podstawa prawna
- II. Diagnoza zjawiska przemocy w powiecie tomaszowskim
- III. Cele Programu
- IV. Zakładane efekty realizacji Programu
- V. Źródła finansowania Programu
- VI. Odbiorcy Programu
- VII. Realizator Programu
- VIII. Monitoring i ewaluacja Programu
- IX. Harmonogram działań na lata 2021-2026

Wstęp

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2020 poz. 218 późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która jest środowiskiem wyjściowym dla dziecka. Wychowanie, tradycje i zwyczaje panujące w rodzinie mają duży wpływ na to, jakim człowiekiem stanie się dziecko. Dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości, bezpieczeństwa, opieki i wzajemnego zrozumienia. Dziecko oczekuje od rodziców akceptacji, pomocy oraz atmosfery, która pozwoli mu rozwijać się prawidłowo. Mimo, że wszystkie dzieci mają prawo do szczególnej troski i pomocy, we współczesnym świecie nie zawsze można obserwować poprawne więzi rodzinne. Wiele rodzin mierzy się z trudem otaczającej rzeczywistości (bezrobocie, ubóstwo, nałogi, choroby cywilizacyjne itd.). Nie wszystkim udaje się zwalczyć trudne sytuacje, czego konsekwencją może być bezradność, narastające napięcie i frustracja. Brak umiejętności radzenia sobie z problemami może negatywnie odbijać się na członkach rodziny, która niedostatecznie wypełnia swoje funkcje, nie wywiązuje się z zadań i obowiązków względem swoich dzieci, nieumiejętnie radzi sobie w sytuacji kryzysowej oraz nieefektywnie rozwiązuje problemy życia codziennego.

Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny, zarówno u dzieci i młodzieży, jak i w dorosłym życiu może prowadzić do wzrostu zachowań, których efektem może być przemoc. W rodzinie dysfunkcyjnej, często rodzic lub oboje rodziców dopuszczają się przemocy wobec dzieci. Przemoc wobec dziecka to nie tylko fizyczne karanie, to także przemoc psychiczna, wykorzystywanie seksualne oraz niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka. To poważny problem społeczny, dlatego tak ważna jest profilaktyka.

W związku z powyższym polityka społeczna wskazuje potrzebę i podejmuje działania profilaktyczne w zakresie wspierania rodziny w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

I. Podstawa prawna

Podstawę prawną opracowania Programu stanowią następujące dokumenty:

1. Konwencja o Prawach Dziecka – przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 20 listopada 1989 r.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
3. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 z późn.zm.).
4. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 z późn.zm.).
5. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn.zm.).

II. Cele Programu

Cel główny:

Podjęcie działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych występowaniem przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi w prawidłowym pełnieniu ról społecznych jako profilaktyka wystąpienia przemocy w rodzinie.
3. Zapobieganie powielaniu nieprawidłowych wzorców rodzinnych i środowiskowych.
4. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich.
5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego.
6. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom zagrożonym przemocą.

III. Zakładane efekty realizacji Programu

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Pomoc rodzinie w pokonywaniu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, czy w rozwiązywaniu problemów wynikających z sytuacji kryzysowej.
3. Poprawa funkcjonowania rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Wzrost wiedzy rodzin z terenu powiatu tomaszowskiego na temat prawidłowych metod wychowawczych.

5. Wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy ze strony instytucji.
6. Wzrost wiedzy i kompetencji osób zaangażowanych w pracę z rodziną z zakresu zjawiska przeciwdziałania przemocy oraz pomocy w prawidłowym wypełnianiu ról rodzicielskich.

IV. Źródła finansowania Programu

1. Środki własne samorządu powiatowego,
2. Dotacje z budżetu państwa,
3. Środki finansowe pozyskiwane z innych źródeł np.: z Unii Europejskiej, samorządu województwa.

V. Odbiorcy Programu

1. Rodziny z dziećmi,
2. Rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym,
3. Rodziny zastępcze, w których występują problemy opiekuńczo- wychowawcze.
4. Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.

VI. Realizator Programu

Realizatorem Programu będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim (PCPR).

W czasie realizacji zadań wynikających z Programu realizator współpracować będzie m. in z:

- a) Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim (OIK),
- b) Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia w Tyszowcach (SOW),
- c) Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Tomaszowie Lubelskim (PPP),
- d) Sądem Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim, (SR)
- e) Policją,
- f) Placówkami oświatowymi,
- g) Gminami z terenu powiatu tomaszowskiego,
- h) Podmiotami ochrony zdrowia.

VII. Monitoring i ewaluacja Programu

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena realizacji. Realizatorem odpowiedzialnym za koordynację i monitoring Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim.

Ocena poszczególnych działań realizowanych w ramach Programu będzie dokonywana corocznie, co pozwoli na bieżące śledzenie stopnia ich wykonania, a następnie przedstawiana będzie Radzie Powiatu, wraz z Raportem ze strategii rozwiązywania problemów społecznych.

VIII. Harmonogram działań na lata 2021-2026

Nazwa celu	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki/ Planowany termin realizacji
Zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie	Upowszechnianie wiedzy na temat rodzajów i skutków przemocy w rodzinie.	OIK PCPR SOW PPP	Liczba materiałów informacyjnych (plakatów, ulotek itd.) Liczba informacji zamieszczonych na stronie internetowej Termin realizacji: 2021-2026
	Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych.	PCPR OIK SOW PPP	Liczba przeprowadzonych szkoleń Termin realizacji: 2021-2026
	Włączanie się do kampanii społecznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.	OIK PCPR SOW PPP	Liczba i tematyka podjętych kampanii społecznych/ akcji informacyjnych Termin realizacji: 2021-2026
Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi w prawidłowym pełnieniu ról społecznych jako profilaktyka wystąpienia przemocy w rodzinie	Współpraca między instytucjami działającymi w zakresie profilaktyki przemocy na rzecz promowania w rodzinie prawidłowych metod wychowawczych.	OIK PCPR SOW PPP	Liczba zespołów interdyscyplinarnych Termin realizacji: 2021-2026
	Praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi w zakresie promowania prawidłowych wzorców.	PCPR	Liczba przeprowadzonych posiedzeń oceny sytuacji dziecka w pieczy zastępczej Liczba udzielonych dofinansowań do wypoczynku Liczba dzieci objętych terapią Termin realizacji: 2021-2026
	Wspieranie rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym w przewyciężaniu sytuacji kryzysowych.	OIK PCPR PPP	Liczba udzielonych porad

			Termin realizacji: 2021-2026
Zapobieganie powielaniu nieprawidłowych wzorców rodzinnych i środowiskowych	Wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej.	PCPR OIK SOW	Liczba udzielonych porad przez psychologa Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora Liczba rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym objętych specjalistycznym poradnictwem Liczba planów pracy z dzieckiem Termin realizacji: 2021-2026
	Upowszechnianie form aktywnego wypoczynku.	PCPR PPP	Liczba dzieci skierowanych na wypoczynek letni Termin realizacji: 2021-2026
	Organizowanie i prowadzenie terapii indywidualnej, rodzinnej.	OIK PCPR PPP SOW	Liczba zorganizowanych terapii Liczba skierowanych osób na terapie Termin realizacji: 2021-2026
Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich	Rozpowszechnianie materiałów (ulotki, broszury, plakaty, umieszczanie informacji na stronie internetowej) wśród społeczności lokalnej na temat pozytywnych postaw i metod wychowawczych.	OIK PCPR SOW PPP	Liczba podjętych akcji, kampanii Liczba umieszczonych informacji na stronie internetowej Termin realizacji: 2021-2026
	Organizowanie grup wsparcia.	OIK PCPR PPP SOW	Liczba zorganizowanych grup wsparcia Termin realizacji: 2021-2026
Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Udzielanie specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia dla rodzin zagrożonych przemocą domową.	OIK PCPR SOW PPP	Liczba udzielonych porad Termin realizacji: 2021-2026
	Prowadzenie szkoleń oraz poradnictwa metodycznego dla zainteresowanych instytucji pomagających rodzinom.	PCPR SOW OIK	Liczba przeprowadzonych szkoleń/spotkań Liczba udzielonych porad

		PPP	Termin realizacji: 2021-2026
Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom zagrożonym przemocą.	Udział w szkoleniach zewnętrznych dotyczących profilaktyki przemocy oraz promowania w rodzinie prawidłowych metod wychowawczych.	PCPR SOW OIK PPP	Liczba odbytych szkoleń Liczba osób biorących udział w szkoleniach Termin realizacji: 2021-2026